

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

خامس ، کلب نوانه مصوبه و مقررات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۴۱۷

شنبه ۲۷ فروردین ماه ۱۳۲۹

سال شانزدهم

شماره مسلسل ۳۹۲ دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۳۹۲

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه

۲۴ اسفندماه ۱۳۲۸

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- اخذ رأی و تصویب در دستور گذاردن گزارش کمیسیون خاص راجع اصلاحات ارضی
- ۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون خاص راجع به اصلاحات ارضی ارسال به مجلس سنا
- ۴- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر کشاورزی
- ۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر کار
- ۶- قرائت اسامی اعضاء منتخبه جهت دیوان محاسبات
- ۸- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ده و پانزده دقیقه صبح برپاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : محمودی ، کدیور ، صادق بوشهری ، موسوی ، باقر بوشهری ، ذوالفقاری ، عبدالعزیز بهمنیار ، صراف زاده ، کورس ، مهندس سلطانی ، کاظم شهبانی ، دکتر سید حکمت ، اریه ، پارساشار ، فضنری ، رامبد ، اورنگ ، دولت شاهی ، سنندجی ، حشمتی ، مسعودی ، دکتر فریدون افشار ، امامی خونی ، فولادوند .

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر طاهری ، فرشی .

رئیس - نسبت به صورت مجلس نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد .

۳- اخذ رأی و تصویب در

دستور گذاردن گزارش

کمیسیون خاص راجع

باصلاحات ارضی

رئیس - گزارش شور دوم لایحه اصلاحات ارضی از کمیسیون خاص رسیده و

دربو تطبیع و توزیع شده چون بر طبق آئین نامه باید ۴۸ بدر دستور قرار بگیرد چون مصادف با تعطیلات احیاء وعید میشود موضوع موکول برای موافقت آقایان است اگر موافقت دارند همین امروز مطرح بشود (صحیح است) آقایانیکه با دستور قرار گرفتن این لایحه موافقت نمیکنند بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

۳- طرح و تصویب گزارش

کمیسیون خاص راجع

باصلاحات ارضی و ارسال

به مجلس سنا

رئیس - شور دوم است ماده بماده خوانده میشود

عمدنی لوری - بفرمائید گزارش

کمیسیون هم خوانده شود

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون خاص

اصلاحات ارضی به مجلس شورای ملی

چون در مقدمه گزارش شور اول راجع

به نهادهای لایحه و رئیس مطالبی که در

کمیسیون مورد مذاکره قرار گرفته بود

بمصلحت مصلح گردیده در این گزارش با ختم

کوشیده رسمی میشود تغییراتی که در اثر

پیشنهادات آقایان نمایندگان محترم و نظریات

دولت بتصویب کمیسیون رسیده است

معروض گردید

در حدود پنجاه پیشنهاد از طرف

آقایان نمایندگان چه هنگام بحث در شور

اول لایحه و چه بمنوان بین شورین بکمیسیون

رسیده بود و دولت نیز نظریاتی داشت که

چون در کمیسیون مورد رسیدگی دقیق

قرار گرفته و با حضور مقام محترم ریاست

مجلس شورای ملی اغلب آنها بررسی

شده

از مجموع این پیشنهادات آنچه مقبول

افتاد و یا پاره ای از تبصره های شور اول

باعت اهمیت موضوع بماده اضافی تبدیل یافت بقرار زیر میباشد .

از ماده يك تا ماده چهار لایحه تغییری

نیافت ولی در بندج ماده يك توضیح داده

میشود که در سطح اراضی باغات مشروط بر

اینکه با تعریف باغ مفایرتی حاصل نشود

استحصالی از آن اراضی بلا مانع است

همچنین در بند دوم ماده سوم باید متذکر

بود که منظور از اعیانی که ایجاب حق برای

زارع میکند تعلق درخت باوست و نیز

تأیید میشود که چون جنگلهای کشور

شامل قانون خاصی میباشد خارج از موضوع

این قانون است .

ماده چهارم تغییر یافته و بصورت

پرداخت عوارض عمرانی اصلاح گردیده

است .

تبصره ۲ ماده چهارم سابق بعلت

اهمیت موضوع و تشویق بایجاد خورده

مالک بصورت ماده جدا گانه ای در آمده

است . (ماده پنجم)

ماده شش کنونی ناظر بر خریداران

اراضی میباشد .

ماده دوازدهم سابق و سیزدهم کنونی

اصلاح گردیده و قسمتی از آن حذف شده

است .

در ماده چهاردهم مدت پرداخت بهاء

اراضی به سال تقبیل یافته ولی پرداخت سه

درصد بهره به مالک و اخذ چهار درصد

بهره از کشاورز (ماده ۱۸) حذف

گردیده

ماده شانزدهم سابق و هفدهم کنونی با

تغییراتی اصلاح شده و مالک میتواند در

صورتی که حاضر با انتقال مازاد مجاز باشد در

مقابل پرداخت عوارضی برای اراضی آبی و

دیهم و با تراکم از زیر کشت یا آبش خود بطور

سالیانه بدولت آنها را تکمیل دارد .

ماده بیست و هشتم برای تخصیص وجوه

حاصله از عوارض عمران (ماده چهارم) و

فوارش مازاد بر حد مجاز (ماده مقدم) با اجرای این قانون منظور گردیده ماده سی و یکم سابق و سی و سوم کنونی در خصوص درو باطن زارع و مالک و حقوق کمک کشاورز بطور جامع و دقیقتری تنظیم شده است.

این بود خلاصه گزارش شوروی لایحه اصلاحات ارضی که برای تصویب بساحت مجلس شورای ملی تقدیم میگردد مغیر کبیرین خاص اصلاحات ارضی منوچهر تیمورتاش رئیس - ماده اول قرائت می شود (شرح زیر خوانده شد)

ماده اول - اصلاحاتی که در این قانون بکار برده شده از نظر اجرای این قانون بشرح زیر تفسیر میشود

۱- کشاورزی - عبارت است از تولید محصول بوسیله عملیات زراعی و همچنین دامداری و تولید محصولات حیوانی

۲- کشاورز - کسی است که خود مالک زمین بوده و شخصاً کشاورزی اشتغال دارد و منبع اصلی درآمد او از راه کشاورزی تأمین شود

۳- کمک کشاورز - کسی است که مالک زمین و عوامل دیگر کشاورزی نیست و در مقابل انجام کار معین کشاورزی مزد (مقدری یا جنسی) دریافت می کند

۴- زارع - کسی است که مالک زمین نیست و در زمین متعلق به دیگری کشاورزی می کند و مقداری از محصول را بصورت نقدی یا جنسی به مالک می دهد

۵- رئیس خانوار - کسی است که متکفل معاش خانوار است

۶- خانوار - عبارت است از زن و شوهر و فرزندان که تحت تکفل یا ولایت رئیس خانوار هستند و از نظر مقررات این قانون در حکم یک شخص محسوب می شوند

۷- مالک - کسی است که دارای زمین باشد بدون آنکه شخصاً کشاورزی اشتغال داشته باشد

۸- اشخاص مندرج در این قانون اهم است از اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی

۹- زمین - منظور از زمین (ارض) در این قانون زمین است که بتوان آنرا برای یک یا چند نوع ارازمورد استفاده قرارداد

الف - زمین بانس - زمین است که در آن عملیات زراعی انجام نگرفته باشد

ب - اراضی موات - زمینهای بایری است که ملک اشخاص نباشد

پ - مرتع - زمینی است که دامها و دامنه یا زمین مسطح که بطور طبیعی حد اقل هر هکتار آن بتواند یکصد کیلو وزن دام زنده را در یک فصل چرایم نماید و یا با توجه به عرف محل هیئت اصلاحات ارضی استان مرتع بودن آنرا بنامید

ت - زمین آبی - زمینی است که زراعت آن از آب دائمی رود یا استخر یا قنات یا چشمه یا چاه و امثال آن آبیاری میشود

ث - زمین دیم - زمینی است که زراعت آن از آب باران یا سیلاب مشروب می شود

ج - بیشه یا قلمستان - زمینی است که در آن درختان غیرثمره بوسیله اشخاص فرس شده و تعداد درخت هر هکتار آن از هزار اصله تجاوز نماید

چ - باغ میوه - زمینی است که در آن درختان میوه یا بو سیله اشخاص فرس ویا پیوند شده باشد و تعداد درختان میوه یا مو در هر هکتار آن از یکصد اصله کمتر نباشد

رئیس - در برگ موافق و مخالف کسی بعنوان مخالف ماده اول ثبت نام نکرده است بنابراین موافقها اگر مخالفی نباشد نمیتوانند صحبت کنند پس رای می گیریم بماده اول آقایانی که موافقتن قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده دوم قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

فصل دوم - حدود مالکیت ماده دوم - حداکثر مالکیت زمین هر شخص در تمام کشور اهم از قطعات متصل یا مجزا مجموعاً چهارصد هکتار (آبش وزیر گشت) از اراضی آبی و یا هشتصد هکتار (آبش وزیر گشت) از اراضی دیم و بایر و مقدار زمین آبی و دیم و بایر است که مجموع آنها از حداکثر زمین دیم و بایر مجاز تجاوز نکند (هر هکتار آبی معادل دو هکتار دیم محسوب خواهد شد) همچنین مالک میتواند بجزیل خود زمین مورد تشخیص خود را بمقدار معین فوق از اراضی متعلق بغير انتخاب نماید

تبصره ۱ - در مورد اراضی که تاریخ تقدیم این لایحه بمجلس وقت خاص شده است برای هر یک از موقوف علیه نامبران مقرر در این ماده که امکان بصورت وقف خاص بانی خواهد ماند و وجوه حاصل از فروش مازاد موقوفات مزبور با نظارت اداره اوقاف اختصاص بفریدمال دیگری داده میشود تا طبق ماده ۹۰ قانون مدنی مورد عمل قرار گیرد و در مورد زمینهایی که پس از تاریخ تقدیم این لایحه وقف خاص میشود مجموع سهام موقوف علیه نامبران میزان مجاز مقرر در این ماده برای یک شخص تجاوز

نماید و مقدار زمینی که باین ترتیب وقف خاص میشود از مجموع زمینهاییکه بموجب همین ماده در ملکیت مالک بانی میباشد کسر خواهد شد

تبصره ۲ - در مورد اراضی که تاریخ تقدیم این لایحه بمجلس وقت خاص و عام شده است سهم وقف خاص مشمول قسمت اول تبصره خواهد بود و در مورد اراضی که پس از تاریخ تقدیم این لایحه وقف خاص و عام میشود مجموع سهام وقف خاص مشمول قسمت دوم تبصره بیک خواهد بود

تبصره ۳ - در مورد موقوفات خاص و نظایفی که طبق این قانون بعهده مالک گذارده شده است یا متولیان و یا قائم مقام قانونی آنان میباشد

رئیس - رای گرفته میشود بماده دوم آقایانیکه موافقتن قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده سوم خوانده میشود

ماده سوم - مستثنیات از ماده ۲ بقرار زیر است

۱- اگر مالک (یا مالکین) اراضی سهم خود را از زمینهای یک دهه بایک مزرعه انتخاب کند که از آب یک یا چند رشته قنات ملکی او یا چاه ملکی او مشروب شود

۲- زمینهای آن دهه یا مزرعه که بطریق فوق مشروب میشود بملکیت اوقافی میباشد و چنانچه تمهید نماید آب قنات یا قنات خود را افزایش دهد و باقنات یا چاه جدیدی احداث نماید یا قنات مشروب را دائر کند

۳- در نتیجه اراضی دیم و بایر زائد بر حد نصاب او در آن دهه یا مزرعه نیز آبی شود کبسیون اصلاحات ارضی استان میتواند مقدار اراضی مورد تقاضا را در اختیار آورد

۴- ابنیه و تاسیسات واقع در اراضی مشمول این قانون که مربوط بکارهای زراعی نیستند از قبیل خانههای شخصی مالک مدارس درمانگاهها - قهوهخانهها - دکان - کاروانسرا - آسیاب - کارخانه و نظائر آن و مرابع نیز مستثنی است

۵- مدارس و مؤسسات علمی میتواند بهر اندازه زمین که برای مطالعات و عملیات آنها ضروری باشد در ملکیت خود داشته باشند تشخیص اینگونه مؤسسات و تعیین مقدار زمین مورد لزوم با هیئت عالی اصلاحات ارضی خواهد بود

۶- اراضی که در مدت دو سال قبل از تقدیم این لایحه بمجلس حداقل یک دوره زراعی از طریق زراعت مکانیزه بدون شرکت زارع و بوسیله کمک کشاورز مورد بهره برداری واقع شده باشد مادامی که باین ترتیب مورد بهره برداری است از مقررات ماده ۲ مستثنی است چنانچه بهره برداری این قبیل اراضی از صورت زراعت مکانیزه و بوسیله کمک کشاورز خارج شود مشمول ماده ۲ خواهد بود

۷- باغات میوه و قلمستان که مرصه و امیانی آنها متعلق بمالک باشد کلابملکیت مالک باقی خواهد ماند ولی در مورد باغات میوه و قلمستانهاییکه مرصه آنها متعلق بمالک و تمام با قسمتی از امیانی آنها متعلق براربع باشد حداکثر مالکیت با توجه بپیمان در آمد از طرف هیئت عالی اصلاحات ارضی (مذکور در ماده هشتم) برای هر منطقه تعیین خواهد شد ولی در قسمت اخیر بهر حال برای

هر شخص جمعیاً هم از قطعات متصل یا مجزا بیش از دو بیست هکتار نخواهد بود

۲- مالک میتواند ظرف مدت دو سال پس از تصویب این قانون قسمتی از اراضی (باز عایت حد نصاب ماده ۲) و همچنین باغات و قلمستانهای خود را بیک یا چند نفر اوروات قانونی خود منتقل نماید مشروط بر اینکه مجموع اراضی و باغات و قلمستانهاییکه باین ترتیب بملکیت وراثت در می آید از یک برابری آنچه که طبق ماده ۲ بند ۲ این ماده بخود مالک تعلق می گیرد تجاوز ننماید

۳- اراضی یا باغات و قلمستانهاییکه طرف یکسال قبل از تقدیم این لایحه بمجلس مالک بملکیت وراثت قانونی خود در آورده باشد از میزان فوق کسر خواهد شد و انتقالاتی که بموجب این بند داده میشود از لحاظ مالیات مشمول قانون اصلاح قانون مالیات برارث و انتقالات بلاعوض نخواهد بود

تبصره - منظور از باغات و قلمستانهای مندرج در این بند قسمت اخیر بند ۲ (باغات و قلمستانهای که تمام یا قسمتی از امیانی آن متعلق بزراع است) میباشد که بماده ۲ مهلت در دو سال تاریخ اعلام نظر به هیئت عالی اصلاحات ارضی برای تشخیص نصاب مالکیت اشخاص در هر منطقه در مورد اینگونه باغات و قلمستانها میباشد

۴- ابنیه و تاسیسات واقع در اراضی مشمول این قانون که مربوط بکارهای زراعی نیستند از قبیل خانههای شخصی مالک مدارس درمانگاهها - قهوهخانهها - دکان - کاروانسرا - آسیاب - کارخانه و نظائر آن و مرابع نیز مستثنی است

۵- مدارس و مؤسسات علمی میتواند بهر اندازه زمین که برای مطالعات و عملیات آنها ضروری باشد در ملکیت خود داشته باشند تشخیص اینگونه مؤسسات و تعیین مقدار زمین مورد لزوم با هیئت عالی اصلاحات ارضی خواهد بود

۶- اراضی که در مدت دو سال قبل از تقدیم این لایحه بمجلس حداقل یک دوره زراعی از طریق زراعت مکانیزه بدون شرکت زارع و بوسیله کمک کشاورز مورد بهره برداری واقع شده باشد مادامی که باین ترتیب مورد بهره برداری است از مقررات ماده ۲ مستثنی است چنانچه بهره برداری این قبیل اراضی از صورت زراعت مکانیزه و بوسیله کمک کشاورز خارج شود مشمول ماده ۲ خواهد بود

۷- هیئت عالی اصلاحات ارضی میتواند بمالک بملکیتی که بخواهند از تاریخ تصویب این قانون بعهده اراضی باثرو واقع در ملک خود را از طریق کشاورزی مکانیزه و بوسیله کمک کشاورز (بدون شرکت زارع) مورد بهره برداری قرار دهد اجازه دهد که بشرح فوق عمل نماید و مادام که

مذاکرات مجلس شورای ملی

صالحه

این اراضی بترتیب فوق مورد بهره برداری باشد مشمول ماده ۲ خواهد بود

۸- هیئت عالی اصلاحات ارضی میتواند اراضی باثرو را که بموجب مقررات این قانون بدوات منتقل میشود طبق آئین نامه مخصوصی که بتصویب هیئت دولت خواهد رسید با اخذ مبلغ مناسب در اختیار متقاضیان ذیصلاحیت برای عمران و آبادی و متقاضی باید تمهید کند طرف حداکثر پنج سال بدوات به عمران این اراضی نموده و در این مدت لااقل هر سال در یک پنجم از اراضی مزبور عملیات کشاورزی انجام دهد و چنانچه تمهید خود عمل نکند نسبت بمقدار بکس تمهید در آن عمل نشده است قرارداد واگذاری لغو خواهد شد

اگر زراعت آنها بصورت مالک زارع در آید مشمول مقررات ماده ۲ خواهد بود و در واگذاری اراضی باثرو مالکین مربوطه حق تقدم خواهند داشت

۹- اراضی و املاک آستانه قدس رضوی و مسجد گوهرشاد آستانه حضرت معصومه و آستانه حضرت عبدالعظیم و شاه چراغ و شاه نعمت الله ولی و مدرسه عالی سیهسالار و شیروخوشید سرخ و سلطان علیشاه گنابادی و مسجد سلطانی تهران و همچنین املاک آنکه به منظور امور خیریه یا عام المنفعه یا آموزش و پرورش مؤسسات خیریه واگذار شده باشد یا مشمول (مشروط بر اینکه عام المنفعه بودن مقاصد آنها بتصویب هیئت دولت برسد) و همچنین املاک موقوفه عام که بصرف خدای نکرده بمجلس شورای ملی مقدم به برایشکه عام المنفعه بودن آنها با رعایت نظر واقعه بموجب تصویب نامه هیئت دولت قبول شده باشد (بشود) همچنین املاک پهلوی که طبق برنامه مربوطه تاکنون عمل شده و میشود

۱۰- چنانچه مالک اراضی دیم و بایر با آتش داخل حد نصاب سهم خود را به زمین خود باز یاب نماید تمام آن اراضی بملکیت اوقافی خواهد ماند

رئیس - رای گرفته میشود بماده سوم آقایانیکه موافقتن قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده چهارم قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده چهارم - از تاریخ تصویب این قانون هر شخصی که از اراضی خود زاده بر آنچه که طبق مواد ۲ و ۳ این قانون بخود تعلق میگیرد و با حق انتقال بوراث قانونی خود را دارد بهره عنوان از عنوان قانونی دیگری انتقال دهد مکلف است عوارض همان معادل در صورت بردارند سردفتران اسناد رسمی مکلفند در موقع تنظیم سند عوارض همان مندرج در این ماده را وصول و خلاصه معامله را بدارنده کشاورزی استان مربوطه ارسال دارند

مذاکرات مجلس شورای ملی

صالحه

چنانچه نقل و انتقالات مشمول این ماده در فاصله بین تاریخ تقدیم این لایحه بمجلس و تصویب نهائی آن انجام گرفته باشد انتقال دهنده باید عوارض همان مندرج در این ماده را بدوات بپردازد

تبصره ۱ - چنانچه طبق تشخیص هیئت عالی اصلاحات ارضی انتقال دهنده بهای اراضی انتقال را کمتر از باقی مانده عوارض ذکر نماید و یا برای عدم پرداخت عوارض همان مندرج در این ماده بعنوان در دفا تر استناد رسمی از اظهار باین که مجموع انتقالات واقعه بیش از حد مجاز میباشد خودداری نماید مکلف است دو برابر عوارض همان واقعه پرداخت نشده خود را به دولت بپردازد

آئین نامه مربوط با اجرای این ماده در وزارت کشاورزی تهیه و پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجرا خواهد گذارد

تبصره ۲ - شخصه کتاری که مالک می تواند بوراث قانونی خود یا دیگری انتقال دهد مشمول عوارض مزبور نخواهد بود

رئیس - آقای دکتر پیرنیا فرمایند در این گزارش شوردوم و گزارش جدیدی که از کمیسیون آمده يك مقررات مالیاتی در طرح قانون اصلاحات ارضی اضافه شده است که بهیچوجه نه در لایحه پیشنهادی دولت چنین مالیاتی وجود داشته و نه در گزارش شورای اول بود مثل این است که خدای نکرده بمجلس شورای ملی مقدم به وضع و ایجاد و ابداع يك سلسله مالیاتی باشد است که بنظر بنده این موضوع کمال اهمیت دارد که باید بتفصیل صحبت شود و مصلحت بودن این موضوع و تمام کردن این دو فکر با هم که آبا صلاح است باصلاح نیست باید اینها بحث شود بنده اصولاً راجع به مالیات اجازه میخواهم که چند کلمه ای حضور آقایان محترم عرض کنم مالیات یعنی سرشکن کردن مخارج ضروری مملکت بنحو عادلانه بین کلبه افراد مملکت باید مراقبت شود که مخارج مملکت بعد اقل تنزل داده شود بحد آن مخارج بطور عادلانه بین افراد مملکت تقسیم بشود مالیات هیچ وقت جنبه و صورت مصادره اموال نمیتواند پیدا کند مالیات يك کمک داوطلبانه است که اشخاص روی احتیاجات مملکت برای برآوردن احتیاجات کار مملکت آنرا میدهند بنا براین اگر این رویه پیدا بشود ممکن است که این فکر اصلاحات ارضی و اصلاحات اجتماعی را بوضع مالیاتهای سنگین مشکل کرد و نباید کاری کرد که نظم عمومی مالی و اقتصادی را بهم زد فرس فرمایند که تصویب بگردند که اراضی يك قسمتی از شهر را بخیرند و بعد برای اینکه بعد اقل اراضی آن قسمت شهر را بخرند يك مالیاتهای خیلی سنگین یعنی سالی متری یا نصف تومان

رئیس - آقای دکتر پیرنیا فرمایند در این گزارش شوردوم و گزارش جدیدی که از کمیسیون آمده يك مقررات مالیاتی در طرح قانون اصلاحات ارضی اضافه شده است که بهیچوجه نه در لایحه پیشنهادی دولت چنین مالیاتی وجود داشته و نه در گزارش شورای اول بود مثل این است که خدای نکرده بمجلس شورای ملی مقدم به وضع و ایجاد و ابداع يك سلسله مالیاتی باشد است که بنظر بنده این موضوع کمال اهمیت دارد که باید بتفصیل صحبت شود و مصلحت بودن این موضوع و تمام کردن این دو فکر با هم که آبا صلاح است باصلاح نیست باید اینها بحث شود بنده اصولاً راجع به مالیات اجازه میخواهم که چند کلمه ای حضور آقایان محترم عرض کنم مالیات یعنی سرشکن کردن مخارج ضروری مملکت بنحو عادلانه بین کلبه افراد مملکت باید مراقبت شود که مخارج مملکت بعد اقل تنزل داده شود بحد آن مخارج بطور عادلانه بین افراد مملکت تقسیم بشود مالیات هیچ وقت جنبه و صورت مصادره اموال نمیتواند پیدا کند مالیات يك کمک داوطلبانه است که اشخاص روی احتیاجات مملکت برای برآوردن احتیاجات کار مملکت آنرا میدهند بنا براین اگر این رویه پیدا بشود ممکن است که این فکر اصلاحات ارضی و اصلاحات اجتماعی را بوضع مالیاتهای سنگین مشکل کرد و نباید کاری کرد که نظم عمومی مالی و اقتصادی را بهم زد فرس فرمایند که تصویب بگردند که اراضی يك قسمتی از شهر را بخیرند و بعد برای اینکه بعد اقل اراضی آن قسمت شهر را بخرند يك مالیاتهای خیلی سنگین یعنی سالی متری یا نصف تومان

رئیس - آقای دکتر پیرنیا فرمایند در این گزارش شوردوم و گزارش جدیدی که از کمیسیون آمده يك مقررات مالیاتی در طرح قانون اصلاحات ارضی اضافه شده است که بهیچوجه نه در لایحه پیشنهادی دولت چنین مالیاتی وجود داشته و نه در گزارش شورای اول بود مثل این است که خدای نکرده بمجلس شورای ملی مقدم به وضع و ایجاد و ابداع يك سلسله مالیاتی باشد است که بنظر بنده این موضوع کمال اهمیت دارد که باید بتفصیل صحبت شود و مصلحت بودن این موضوع و تمام کردن این دو فکر با هم که آبا صلاح است باصلاح نیست باید اینها بحث شود بنده اصولاً راجع به مالیات اجازه میخواهم که چند کلمه ای حضور آقایان محترم عرض کنم مالیات یعنی سرشکن کردن مخارج ضروری مملکت بنحو عادلانه بین کلبه افراد مملکت باید مراقبت شود که مخارج مملکت بعد اقل تنزل داده شود بحد آن مخارج بطور عادلانه بین افراد مملکت تقسیم بشود مالیات هیچ وقت جنبه و صورت مصادره اموال نمیتواند پیدا کند مالیات يك کمک داوطلبانه است که اشخاص روی احتیاجات مملکت برای برآوردن احتیاجات کار مملکت آنرا میدهند بنا براین اگر این رویه پیدا بشود ممکن است که این فکر اصلاحات ارضی و اصلاحات اجتماعی را بوضع مالیاتهای سنگین مشکل کرد و نباید کاری کرد که نظم عمومی مالی و اقتصادی را بهم زد فرس فرمایند که تصویب بگردند که اراضی يك قسمتی از شهر را بخیرند و بعد برای اینکه بعد اقل اراضی آن قسمت شهر را بخرند يك مالیاتهای خیلی سنگین یعنی سالی متری یا نصف تومان

جلسه ۳۹۲

و با هزار تومان بر آن اراضی وضع کنند تا مالکین مجبور شوند که اراضی را بفروشند و از این راه مالک از بین میرود و همینطور مالکین املاک مزروعی ناچار میشوند آنها را بفروشند بهیچ و در اختیار دولت قرار دهند بنابراین این فکر توأم کردن مالیات با این فکر طرح اصلاحات ارضی در کمیسیون اضافه شده این قسمت باعث شده است که من باین فکر توأم کردن آن مخالف باشم و اصلاحات مستقیم است که کمیسیون اصلاحات ارضی صلاحیت وضع چنین مالیاتی را نداشته است و بنده باین قسمت مخالفم

رئیس - آقای دکتر شاهکار دکتر محمد شاهکار - جناب آقای دکتر پیرنیا اینجانبه مطلبی اشاره فرمودند چون از جریان کار کمیسیون اصلاحات ارضی اطلاع صحیحی خدمتشان نرسیده این پیشنهاد از طرف دولت داده شده نه از طرف کمیسیون اصلاحات ارضی جریان امر این بود که به ماده چهارم ایراد شد و این ایراد هم بنده در بحث این ترتیب کردم و پیشنهاد دادم و گفتم مطلبی که نوشته اند از تاریخ تقدیم این لایحه این مطابق با اصول نیست دولت این امر را قبول کرد و ماده بانظوری که حضورتان عرض میکنم اصلاح شد که رفع کلبه مشکلات را کرد اولاد در ماده سابق منتهی بود از برای فروش اشخاصی که يك مقداری زمین داشتند اینها نمیتوانستند مازاد ملک خود را بفروشند این امر مورد اعتراض واقع شد مخصوصاً مقام محترم ریاست که همیشه طرفدار و حافظ قانون اساسی هستند مثل تمام آقایان نمایندگان محترم باین مطالب ایراد کردند دولت هم توجه شد که اینها ممکن است مورد تعبیر ناروا قرار گیرد مطلب باین صورت در آمد که اشخاص میتوانند آن مقداری که قانون مجاز دانسته است برای خودشان و برای وراثشان نگهدارند و مازاد آنرا اگر بخواهند بفروشند مانعی ندارد مطلبی که اشاره کردند از برای سرشکن کردن مخارج مملکتی ب مردم يك مقدار مالیات و عوارض بصندوق دولت باید مردم بپردازند من تمجیب می کنم که بدون توجه بمسأله ش این قانون تد کرده شده دولت زمین را نمیگیرد از برای اینکه بر ثروت دولت اضافه شود بلکه همانطور که در ماده شش ذکر شده است برای تقسیم در اختیار دولت گذاشته میشود و در این مورد دولت يك دنباله زنانه دولت استفاده ای نمی فرستد بلکه مازاد طبق اورانی که در این پرونده است گرفته می شود و تقسیم میشود بین زارعین بهمان قیمتی که از مالک اخذ میشود بنابراین مطلبی که باینجا تذکر داده شد این است که کمیسیون اصلاحات ارضی مالیاتی وضع نکرده دولت پیشنهادی داد و پیشنهاد فوق العاده واجب بود برای اینکه مازاد زمین

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

رئیس - پیشنهاد میباید تبصره دوم ماده چهارم حذف شود زیرا ضمن بند ۳ ماده انتقال بوراث بپیش بینی شده است

آنچه که سابقاً مالک می داده است بشود در واقع هر سال از این بینه برای زارع یک تکیلی بیشتر از تکیلی که قبلاً در مقابل مالک داشته است ایجاد خواهد کرد ملاحظه فرمایند اول حضرت همایون شاهنشاه که املاک خودشان را تقسیم فرمودند اساسی را که فرار گذاشته این بوده است که پس از اینکه تقسیم عادل می شد ۲۵ درصد بقیه تعلق می دادند و این اقساط را هم ۲۵ ساله کشاورزان با اداره املاک رد می کنند و با هم این کمک و مساعدتی که میشود خود آقایان گاهی بحث می فرمایند در بعضی از قسمت ها و در بعضی از قرائی که باین ترتیب واگذار میشود که واقف باید کمت که یک بخش شاهانه ای است باز آن زارعین قادر نیستند که زراعت خودشان را انجام بیاورند و این اقساط را بپردازند و همان بانک هر آن که در واقع با سرمایه اعلمی شرت و با سرمایه همین اقساط تشکیل شده است اجازت که در هر سال با آنها مساعدت بدهد و کمک بکند که کارشان انجام بگیرد و این ترتیب بنده فکر میکنم که دولت چه جور تصور خواهد کرد که اینکار را پیش خواهد برد و زارعین راضی خواهند شد که اینکار را انجام بدهند و موفق خواهند بود دولت در پیشگاه یک راهی برای خودش باز میگرد که در یک جا می آید اگر زارعین نتوانند اقساط را در ساله بپردازند یک ترتیبی برای خودش فراهم بکند که خود دولت بتواند بپردازد و بعد از آنها بگیرد در واقع دولت راه را بر خودش بسته است و تصور میکنم که خود دولت با این نکته توجه خواهد کرد ولی بهر صورت خواستم در این باب تذکره ای بدهم که اگر الان این روش پیش نهادی داد در موقع خودش این وضع اصلاح بشود.

رئیس - آقای بزرگ ابراهیمی - اصولاً منظور از این تقسیم زمین بکسی که خودش زراعت میکند ایجاد زحمت کشی زیاد و امیدواری به تولید کننده برای کار زیاد است دولت اجتماع اینطور فکر کرد که ناوتمی که یک کسی مثل بنده بشود از زمین استفاده بکند آن زارع دست و پا را از زمین باز می شود که برودنی کارش باین منظور این را بپردازد و آوردند و بقیه بنده یکی از او بقیه میدان ملک است و آن شب هم عرض کردم یکی از کمالات بر حسته همین است اگر بنده ضرر میکنم و از این هم بروم و اولاً میروم اگر هم از این هم بروم فدای اجتماع بشوم چنانچه اگر بخواهم بشوم آقایان باینهمه این تکیلی گذشته است بمان و کار نکن بقیه بنده زارع از این سوه استفاده بیشتری می کند و بیشتر تنبل بازمی آید الان در همین ورامین شما که نزدیک شهر تهران است با وجود هزار نزدیک زمین مساعدت زیاد زارع ورامین چون دستش بکار نمرود لااقلی و مهمل دارد و زندگی میکند اما یک

زارع فعال پردی می و امفغانی میتواند بیاید در یکسال یک تمول خیلی خوبی از همین زمین بگیرد و برود پس بقیه بنده جناب آقای فاضالی اگر بخواهم آن ها را امیدوار بکنیم باینکه اگر دهساله پول نتوانستند بپردازند دولت به آنها ارفاق بکند باز همان خورد و خواب و تنبلی است به عقیده بنده بهتر است که خودش را بدهد این اقساط موظف بدهد و بپردازد باینکه زحمت بکند از ترس اینکه باید هر سال یک درهم قسطاً بپردازد کار کنند این عقیده بنده است البته ان شاء الله خواهد بود.

رئیس - رای گرفته میشود بماده ۱۸ اکثر آقایان که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۱۹ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده بیست و یکم - بهر یک از اشخاصی که عابق ماده ۱۹ حاضر شرایط در این زمین باشند طبق آیین نامه ای که بتصویب هیئت عالی اصلاحات ارضی خواهد رسید بنا به مقتضیات منطقه و با نظر گرفتن نوع زراعت - موقعیت زمین - جنس خاک و میزان آب برای زندگی یک خانوار کشاورز و نیروی کار افراد آن خانوار حتی الامکان کافی باشد زمین و کداز می گردد حداقل مساحت زمین برای هر خانوار در هر منطقه بنا بر این تعداد کیسیون اصلاحات ارضی استان و تصویب هیئت عالی اصلاحات ارضی تعیین خواهد شد.

تبصره ۱ - زمینهای آبی طبق مقررات این قانون با قبا به مربوطه از قبیل بارودخانه و قنبره بزرگ منتقل خواهد شد و بزرگ قبا به هر زمین آبی از کلی منبع آب مربوط بادر نظر گرفتن آیش طبق عرف محل خواهد بود در مورد قنات مالکیت مشاع آن نیز نسبت به سهم قبا به آن زمین بکشاورز تعویض گیرنده زمین انتقال خواهد یافت زمینهای آبی که از رودخانه مشروب میشود مالکیت مشاع مجاری و انهار و قبا به نسبت زمین مربوطه بکشاورز تعویض گیرنده زمین منتقل خواهد گردید و مراتب و نگه داری تعمیر و اصلاح کلیه این قبیل منابع بعهده شرکت تعاونی مربوطه خواهد بود و مادام که شرکت تعاونی تشکیل نشده است وزارت کشاورزی آیین نامه مربوط به نظارت و نگاهداری قنات را تهیه و بتصویب هیئت عالی اصلاحات ارضی خواهد رسانید.

تبصره ۲ - هر گاه بعضی از زمینهای آبی مالکیت مالک یا مالکین باقی مانده و قسمتی بزراع یا زارعین طبق مقررات این قانون انتقال یابد و بطور کلی در هر ملک که مشاع باشد اداره امور قنات یا قنات یا چاه عمیق یا انهار که اراضی مزروعی از آن مشروب میشود به عهده اکثریت ملکی مالکین است که به امانت از طرف عموم مالکین آن را اداره نماید ولی عموم مالکین آن اراضی مزروعی باید معارج آن را بنسبت سهم خود بپردازند و الا بوسیله بخشدار محل بقاضای اکثریت ملکی مالکین با نظارت اداره کشاورزی محل یا نماینده وزارت کشاورزی از

رئیس - رای گرفته میشود بماده ۱۹ اکثر آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۰ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده بیست و دوم - اشخاصی که باین ترتیب ابرار بوده و شخصاً یا بکمک افراد خانواده خود داشته باشند بکشاورزی داشته باشند و یا تمامه انجام کار کشاورزی بنمایند

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۱ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده بیست و یکم - بهر یک از اشخاصی که عابق ماده ۱۹ حاضر شرایط در این زمین باشند طبق آیین نامه ای که بتصویب هیئت عالی اصلاحات ارضی خواهد رسید بنا به مقتضیات منطقه و با نظر گرفتن نوع زراعت - موقعیت زمین - جنس خاک و میزان آب برای زندگی یک خانوار کشاورز و نیروی کار افراد آن خانوار حتی الامکان کافی باشد زمین و کداز می گردد حداقل مساحت زمین برای هر خانوار در هر منطقه بنا بر این تعداد کیسیون اصلاحات ارضی استان و تصویب هیئت عالی اصلاحات ارضی تعیین خواهد شد.

تبصره ۱ - زمینهای آبی طبق مقررات این قانون با قبا به مربوطه از قبیل بارودخانه و قنبره بزرگ منتقل خواهد شد و بزرگ قبا به هر زمین آبی از کلی منبع آب مربوط بادر نظر گرفتن آیش طبق عرف محل خواهد بود در مورد قنات مالکیت مشاع آن نیز نسبت به سهم قبا به آن زمین بکشاورز تعویض گیرنده زمین انتقال خواهد یافت زمینهای آبی که از رودخانه مشروب میشود مالکیت مشاع مجاری و انهار و قبا به نسبت زمین مربوطه بکشاورز تعویض گیرنده زمین منتقل خواهد گردید و مراتب و نگه داری تعمیر و اصلاح کلیه این قبیل منابع بعهده شرکت تعاونی مربوطه خواهد بود و مادام که شرکت تعاونی تشکیل نشده است وزارت کشاورزی آیین نامه مربوط به نظارت و نگاهداری قنات را تهیه و بتصویب هیئت عالی اصلاحات ارضی خواهد رسانید.

تبصره ۲ - هر گاه بعضی از زمینهای آبی مالکیت مالک یا مالکین باقی مانده و قسمتی بزراع یا زارعین طبق مقررات این قانون انتقال یابد و بطور کلی در هر ملک که مشاع باشد اداره امور قنات یا قنات یا چاه عمیق یا انهار که اراضی مزروعی از آن مشروب میشود به عهده اکثریت ملکی مالکین است که به امانت از طرف عموم مالکین آن را اداره نماید ولی عموم مالکین آن اراضی مزروعی باید معارج آن را بنسبت سهم خود بپردازند و الا بوسیله بخشدار محل بقاضای اکثریت ملکی مالکین با نظارت اداره کشاورزی محل یا نماینده وزارت کشاورزی از

معصول ملک در سر خرمن وصول می شود

رئیس - آقایان که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۲ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده بیست و دوم - اشخاصی که باین ترتیب ابرار بوده و شخصاً یا بکمک افراد خانواده خود داشته باشند بکشاورزی داشته باشند و یا تمامه انجام کار کشاورزی بنمایند

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۳ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده بیست و یکم - بهر یک از اشخاصی که عابق ماده ۱۹ حاضر شرایط در این زمین باشند طبق آیین نامه ای که بتصویب هیئت عالی اصلاحات ارضی خواهد رسید بنا به مقتضیات منطقه و با نظر گرفتن نوع زراعت - موقعیت زمین - جنس خاک و میزان آب برای زندگی یک خانوار کشاورز و نیروی کار افراد آن خانوار حتی الامکان کافی باشد زمین و کداز می گردد حداقل مساحت زمین برای هر خانوار در هر منطقه بنا بر این تعداد کیسیون اصلاحات ارضی استان و تصویب هیئت عالی اصلاحات ارضی تعیین خواهد شد.

تبصره ۱ - زمینهای آبی طبق مقررات این قانون با قبا به مربوطه از قبیل بارودخانه و قنبره بزرگ منتقل خواهد شد و بزرگ قبا به هر زمین آبی از کلی منبع آب مربوط بادر نظر گرفتن آیش طبق عرف محل خواهد بود در مورد قنات مالکیت مشاع آن نیز نسبت به سهم قبا به آن زمین بکشاورز تعویض گیرنده زمین انتقال خواهد یافت زمینهای آبی که از رودخانه مشروب میشود مالکیت مشاع مجاری و انهار و قبا به نسبت زمین مربوطه بکشاورز تعویض گیرنده زمین منتقل خواهد گردید و مراتب و نگه داری تعمیر و اصلاح کلیه این قبیل منابع بعهده شرکت تعاونی مربوطه خواهد بود و مادام که شرکت تعاونی تشکیل نشده است وزارت کشاورزی آیین نامه مربوط به نظارت و نگاهداری قنات را تهیه و بتصویب هیئت عالی اصلاحات ارضی خواهد رسانید.

تبصره ۲ - هر گاه بعضی از زمینهای آبی مالکیت مالک یا مالکین باقی مانده و قسمتی بزراع یا زارعین طبق مقررات این قانون انتقال یابد و بطور کلی در هر ملک که مشاع باشد اداره امور قنات یا قنات یا چاه عمیق یا انهار که اراضی مزروعی از آن مشروب میشود به عهده اکثریت ملکی مالکین است که به امانت از طرف عموم مالکین آن را اداره نماید ولی عموم مالکین آن اراضی مزروعی باید معارج آن را بنسبت سهم خود بپردازند و الا بوسیله بخشدار محل بقاضای اکثریت ملکی مالکین با نظارت اداره کشاورزی محل یا نماینده وزارت کشاورزی از

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۴ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده بیست و هشتم - در صورتی که کشاورزی سه قسط از اقساط سالانه بدهی خود را بدون عذر موجه بنا به تشخیص بانک کشاورزی بپردازد و با صدور اجرائیه ثبتی حاضر بپرداخت اقساط مزبور بپردازد ملک در مقابل بقیه بدهی هر کشاورز دولت منتقل خواهد گردید اقساطی که کشاورز بدوالت پرداخته باشد بابت اجرت المثل ایام تصرف ملک محسوب خواهد شد.

رئیس - آقایان که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۸ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده بیست و هشتم - کلیه وجوه حاصله از اجرای مواد ۱۷ و ۱۸ این قانون در حساب معنوسی در خزانه داری کل متمرکز گردد اختیار هیئت عالی اصلاحات ارضی گذارده میشود که بصرف هزینه های اجرای این قانون برسانند.

آیین نامه طرز پرداخت عوارض عمرانی و جرایم متدرج در مواد ۱۷ و ۱۸ بر اساس مقررات اجرائی اسناد ثبت شده تنظیم شده و پس از تصویب هیئت وزیران بوقوع اجرا گذارده خواهد شد.

رئیس - آقایان که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۲۹ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده بیست و نهم - کلیه عملیات ثبتی مربوطه نقل و انتقالات طبق این قانون که بکطرف آن دولت باشد اهم از صدور سند مالکیت - اجرا و اختطاب و غیره مجاناً انجام و از پرداخت هر گونه حق الثبت و عوارض معاف میباشد و همچنین کلیه تقاضای نامه ها

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳۰ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده سی و دوم - مقررات مربوطه کهک های فنی و حمایت کشاورزان وزارتین - دولت موظف است ضمن انجام عملیات تقسیم اراضی در هر منطقه سازمان مجوز کشاورزی بر این توجیه توزیع بلر و نهان مرفوب و دامهای اصیل و تأمین تسهیلات لازم در اعطای اعتبار و امر بازار گائی محصولات کشاورزی و ترویج کشاورزی نوین در آن منطقه ایجاد نماید.

رئیس - آقایان که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳۱ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده سی و یکم - در دهاتی که زمین بین کشاورزان تقسیم می شود در مورد ذخایر مسکونی و انبیه از قبیل طوبه - انبار و غیره که در تصرف زارعین است بترتیب زیر عمل می شود

الف - هر گاه عرصه و اعیانی این تیه مزبور متعلق به ملک باشد عرصه و اعیانی آن را از کشاورز شود و اعیانی آن را از بقیه و چنانچه بهای آن از بیست هزار ریال بیشتر باشد ازاد بر بیست هزار ریال طبق ماده ۱۸ از زارع دریافت و طبق ماده ۱۲ بمالک پرداخت خواهد شد و کشاورزان میتوانند بنام خود تقاضای صدور سند مالکیت بنمایند و اگر اعیانی متعلق بزراع باشد عرصه و اعیانی آن را از اساس مقررات اجرائی اسناد ثبت شده تنظیم شده و پس از تصویب هیئت وزیران بوقوع اجرا گذارده خواهد شد.

رئیس - آقایان که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳۲ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده سی و چهارم - رفع حل اختلاف بین مالک و زارع و کشاورز در امور مربوط بکشاورزی توسط هیئت حل اختلاف کشاورزی بعمل می آید و هیئت مزبور در هر بخش مرکب خواهد بود از بخشدار رئیس دادگاه بخش مربوط (یا نماینده وزارت دادگستری) نماینده وزارت کشاورزی

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳۳ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده سی و پنجم - رفع حل اختلاف بین مالک و زارع و کشاورز در امور مربوط بکشاورزی توسط هیئت حل اختلاف کشاورزی بعمل می آید و هیئت مزبور در هر بخش مرکب خواهد بود از بخشدار رئیس دادگاه بخش مربوط (یا نماینده وزارت دادگستری) نماینده وزارت کشاورزی

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳۴ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده سی و ششم - رفع حل اختلاف بین مالک و زارع و کشاورز در امور مربوط بکشاورزی توسط هیئت حل اختلاف کشاورزی بعمل می آید و هیئت مزبور در هر بخش مرکب خواهد بود از بخشدار رئیس دادگاه بخش مربوط (یا نماینده وزارت دادگستری) نماینده وزارت کشاورزی

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳۵ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده سی و هفتم - رفع حل اختلاف بین مالک و زارع و کشاورز در امور مربوط بکشاورزی توسط هیئت حل اختلاف کشاورزی بعمل می آید و هیئت مزبور در هر بخش مرکب خواهد بود از بخشدار رئیس دادگاه بخش مربوط (یا نماینده وزارت دادگستری) نماینده وزارت کشاورزی

رئیس - آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳۶ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده سی و هشتم - رفع حل اختلاف بین مالک و زارع و کشاورز در امور مربوط بکشاورزی توسط هیئت حل اختلاف کشاورزی بعمل می آید و هیئت مزبور در هر بخش مرکب خواهد بود از بخشدار رئیس دادگاه بخش مربوط (یا نماینده وزارت دادگستری) نماینده وزارت کشاورزی

و جهی علی بکنند و تأمین بکنند برای تمام مردم و آقایان معتمدین باشد که بنده در این قسمت کوتاهی نخواهم کرد (احسنست) موضوع دیگری این آقای بزرگ ابراهیمی راجع به اراضی مغان تذکر دادند البته دولت متوجه این کار هست و خود ایشان با آقای وزیر کشاورزی مذاکره کردند و البته وقت در اینکار خواهد شد امروز تصور میکنم که آخرین جلسه سال ۱۳۳۸ مجلس شورای ملی است بنده وظیفه خود میدانم که از طرف دولت و خودم از این همکاری صمیمانه ای که تمام آقایان نمایندگان محترم و مخصوصاً طلب و عنایت خاصی که مقام ریاست نسبت به ما و دولت مبدول داشته اند در اینجا سیاستگزاری کنم (احسنست) در نتیجه همین همکاری صمیمانه و بی ریا بوده است که دولت توانست است در اجرای اوامر شاهانه با کمک و مساعدت آقایان نمایندگان هر دو مجلس این توفیقات را بدست بیاورد و خیلی متعجب هستم و شگفتی در آخرین جلسه هیئت دولت که در پیشگاه مبارک شاهانه تشکیل شد اعلیحضرت همایون شاهنشاه دولت را مثل همیشه مورد توجه و عنایت شاهانه قرار دادند و ما را تشویق کردند که در سال آینده خدمات بیشتری انجام بدهیم (انشاء الله) بنده از این فرصت استفاده میکنم و تبریکات صمیمانه خودم و دولت را به مناسبت سال ۱۳۳۹ تقدیم مقام ریاست و نمایندگان محترم میکنم و امیدوار هستم که همگی در سال آتی به اتفاق و اتفاق بتوانیم در خدمتگزاری نسبت به شاه و ملت توفیق حاصل کنیم (احسنست)

۴ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر کشاورزی رئیس آقای وزیر کشاورزی وزیر کشاورزی - بمنظور حفظ نظم و حمایت حیوانات وحشی و مقررات شکار و صید در فصول مختلفه لایحه ای تهیه شده است تقدیم میکنم و استدعای تصویب دارد.

رئیس - بکمیسیون مربوطه فرستاده میشود آقای وزیر کار

۵ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر کار وزیر کار (انصاری) - بطوری که خاطر آقایان نمایندگان محترم مستعضر است یکی از مشکلات اساسی بیشتر طبقات موضوع تهیه مسکن است مخصوصاً طبقه کارگران در این مورد اعلیحضرت همایونی اوامر مؤکدی فرمودند که در سال آینده برای این طبقه اقدامات بسیار مؤثری انجام بگیرد در اجرای نیات مبارک ملوکانه طرحی تهیه شده است (دولت آبادی - لایحه ای) پیششیدم مذرت بخواهم لایحه ای تهیه شده است که امروز تقدیم مجلس محترم خواهد شد و امیدوارم با تصویب این لایحه و برنامه های دیگری که در دست اقدام است در سال آینده بطور مؤثری موضوع تهیه مسکن کارگران راجل بکنیم (انشاء الله)

رئیس - بکمیسیون مربوطه فرستاده می شود

۶ - قرائت نتیجه انتخاب اعضای دیوان محاسبات گزارش استیضاح امضاء دیوان محاسبات رسیده و برای اطلاع آقایان قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

هیئت نظارت اخذ و استیضاح آراء اعضای دیوان محاسبات مرکب از آقایان تپه سار نوماج - احمد مهران - مهندس دهستانی - انجمن و سیدی روزبه - شنبه ۲۴ ۱۲۴۸۱۲ تشکیل گردید آراء ماخوذه در جلسه هفتی مجلس شورای ملی مورخ یکشنبه ۲۲ ۱۲۴۸۱۲ را که ۸۹ رأی بود قرائت و حائزین اکثریت را بشرح ذیل به عرض مجلس شورای ملی میرساند :

۱ - آقای مرتضی ممتاز ۸۲ رأی

۲ - آقای مسعود سالار ۸۲ رأی

۳ - آقای احمد ویشکائی ۸۱ رأی

۴ - آقای جواد سمعی ۸۰ رأی

۵ - آقای سید علی طباطبائی کرمانی ۸۰ رأی

۶ - آقای نوراله همایون ۷۹ رأی

۷ - آقای حسن مستوفی کمره ای ۷۸ رأی

۸ - آقای سید علی هاشمی شیرازی ۷۶ رأی

۹ - آقای خسرو فولادوند ۷۶ رأی

۱۰ - آقای پاکزاد رضوی ۷۶ رأی

۱۱ - آقای حسن حسینی ۷۴ رأی

۱۲ - آقای کاظم کشور دوست ۷۴ رأی

۱۳ - آقای حسین امجد منش ۷۴ رأی

۱۴ - آقای ابراهیم هرجایی ۷۳ رأی

۱۵ - آقای بهیری ۷۱ رأی

۱۶ - آقای احمد صلحی ۷۰ رأی

۱۷ - آقای کاظم تدین ۷۰ رأی

۱۸ - آقای محمد تقی زوری رضوی ۷۰ رأی

۱۹ - آقای صبوری ۷۰ رأی

۲۰ - آقای منوچهر بدر ۶۹ رأی

۲۱ - آقای کبائر نواد ۶۹ رأی

۲۲ - آقای ابوالفضل طباطبائی کمره ای ۶۹ رأی

۲۳ - آقای کیوان ۶۳ رأی

۲۴ - آقای فتح الله زوری استفساری ۶۳ رأی

۲۵ - آقای اکرمی ۵۸ رأی

۲۶ - آقای سیدزاده ۵۴ رأی

۲۷ - آقای محمدزاده ۴۸ رأی

۲۸ - آقای سیدی ۴۰ رأی

۲۹ - آقای احمد اخوان ۲۸ رأی

آقایان ضرغام پور - مجلسی - بهمنیار هر یک ۱۰ رأی

توضیحاً علاوه می نماید که چون در نفر سوم سه نفر آقایان ضرغام پور - مجلسی - بهمنیار دارای آراء مساوی بودند از طرف هیئت نظارت قرعه کشی بعمل آمد و قرعه بنام آقای ضرغام پور اصابت نمود

۷ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم می کنم جلسه بمناسبت ایام احیاء و قتل حضرت امیر مؤمنان ۴ و بعد دیگر تعطیل خواهد بود تا روز سه شنبه ۱۶ فروردین ماه ۲۹ سلامت آقایان را هم از خداوند می خواهم (مجلس سی و پنج دقیقه بعد از ظهر - ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی رضا حکمت